

KLÍMA ÉS ENERGIA: ÚJRAÍRANDÓ KEZDETI FELTÉTELEK

Szarka László Csaba

laszloszarka54@gmail.com

PBK energia-munkacsoport, Mennyi? Mi mennyi? XXV.

Budapest, 2026. március 16.

I. Klíma és energia – rövid áttekintés

II. Az amerikai Energiaügyi Minisztérium (DOE) által közzétett klímajelentés

IV. 2025. őszi és 2026. évi fejlemények

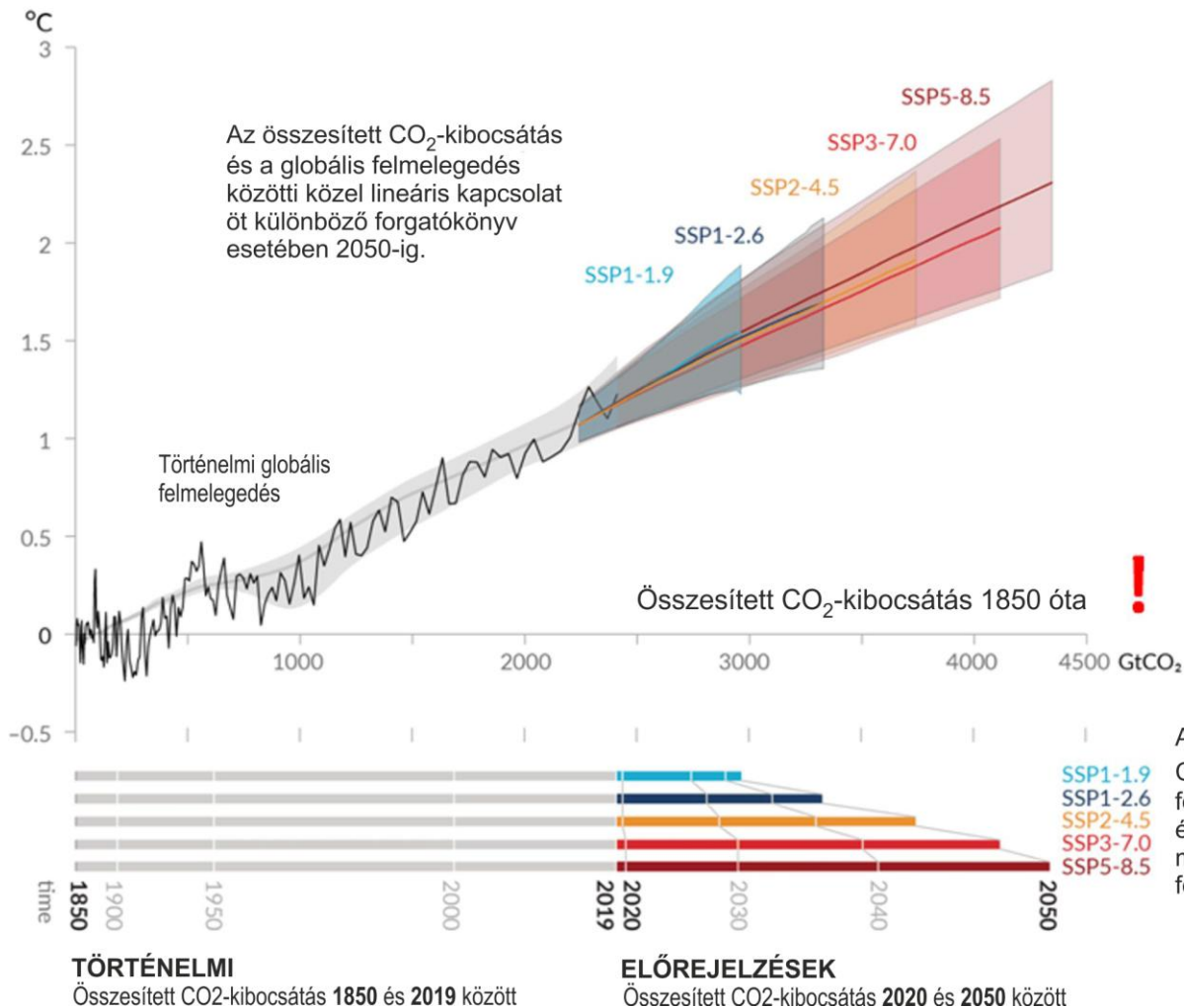
V. Nemzetközi trendek, hazai teendők

I. Klíma és energia – rövid áttekintés

A CO₂ és a ΔT kapcsolata (IPCC AR6 SPM 10. ábra, 2021 alapján)

Minden tonna CO₂ kibocsátás hozzájárul a globális felmelegedéshez

A globális felszíni hőmérséklet-emelkedés 1850-1900 óta (°C) a kumulatív szén-dioxid-kibocsátás (GtCO₂) függvényében

1000 Gt halmozott antropogén CO₂-kibocsátás → 0,2°C

A teljes világ CO₂-kibocsátása 40 Gt/év.

25 év alatt 0,2°C melegedést lehet „megelőzni”.

Amennyiben a melegedést antropogén CO₂-kibocsátás okozza.

Amennyiben nem, a CO₂-kibocsátás-csökkentés abszolút hatástalan.

A felismerés folyamatban van.

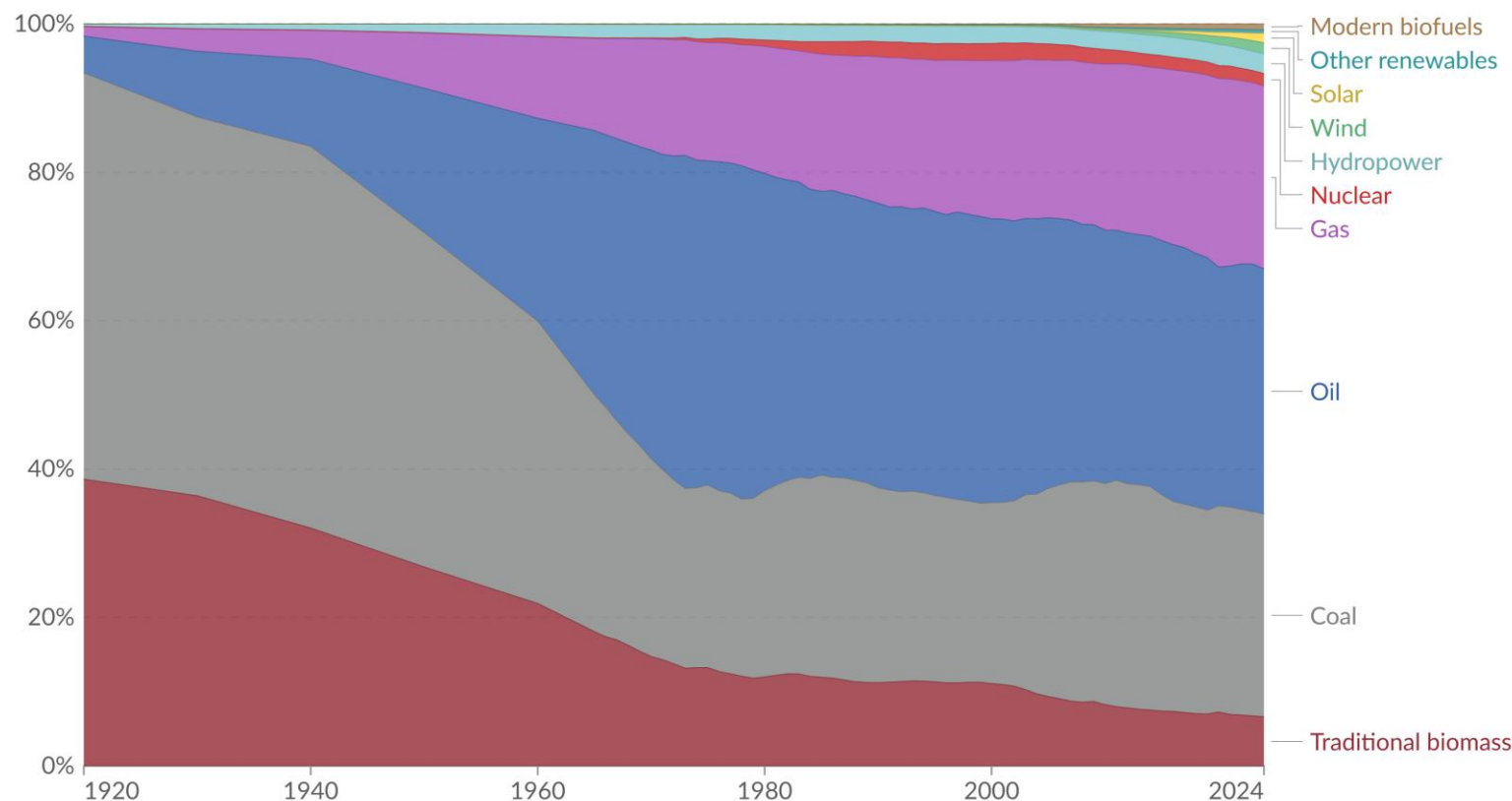
A klímavita folyik, az MTA-n is volt.

1000 Gt halmozott antropogén CO₂-kibocsátás → 0,45 °C × 0,44 = 0,2°C

„Energiaátállás”: nincs. Pazarlás van!

Global direct primary energy consumption

Energy consumption is measured in terawatt-hours¹, in terms of direct primary energy². This means that fossil fuels include the energy lost due to inefficiencies in energy production.

Data source: Energy Institute - Statistical Review of World Energy (2025); Smil (2017)

OurWorldinData.org/energy | CC BY

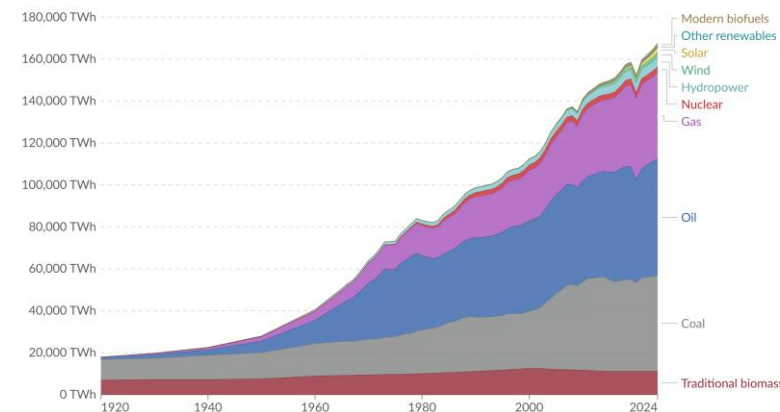
2024

Modern bioüzemanyagok	0,82%
Egyéb megújuló energiaforrások	0,45%
Nap	0,82%
Szél	1,50%
Vízenergia	2,66%
Nukleáris	1,75%
Gáz	24,63%
Olaj	32,99%
Szén	27,36%
Hagyományos biomassza	6,63%

Geothermal energy: 0,0015 (~245 TWh)

Global direct primary energy consumption

Energy consumption is measured in terawatt-hours¹, in terms of direct primary energy². This means that fossil fuels include the energy lost due to inefficiencies in energy production.

Data source: Energy Institute - Statistical Review of World Energy (2025); Smil (2017)

OurWorldinData.org/energy | CC BY

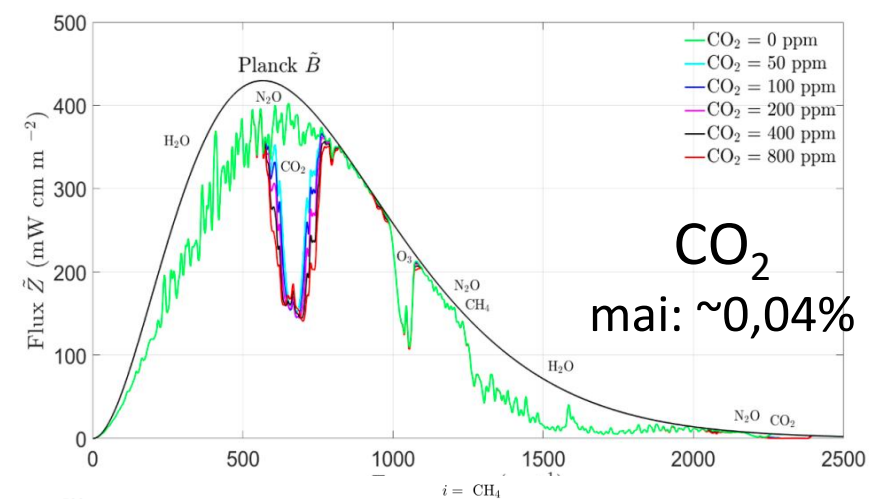
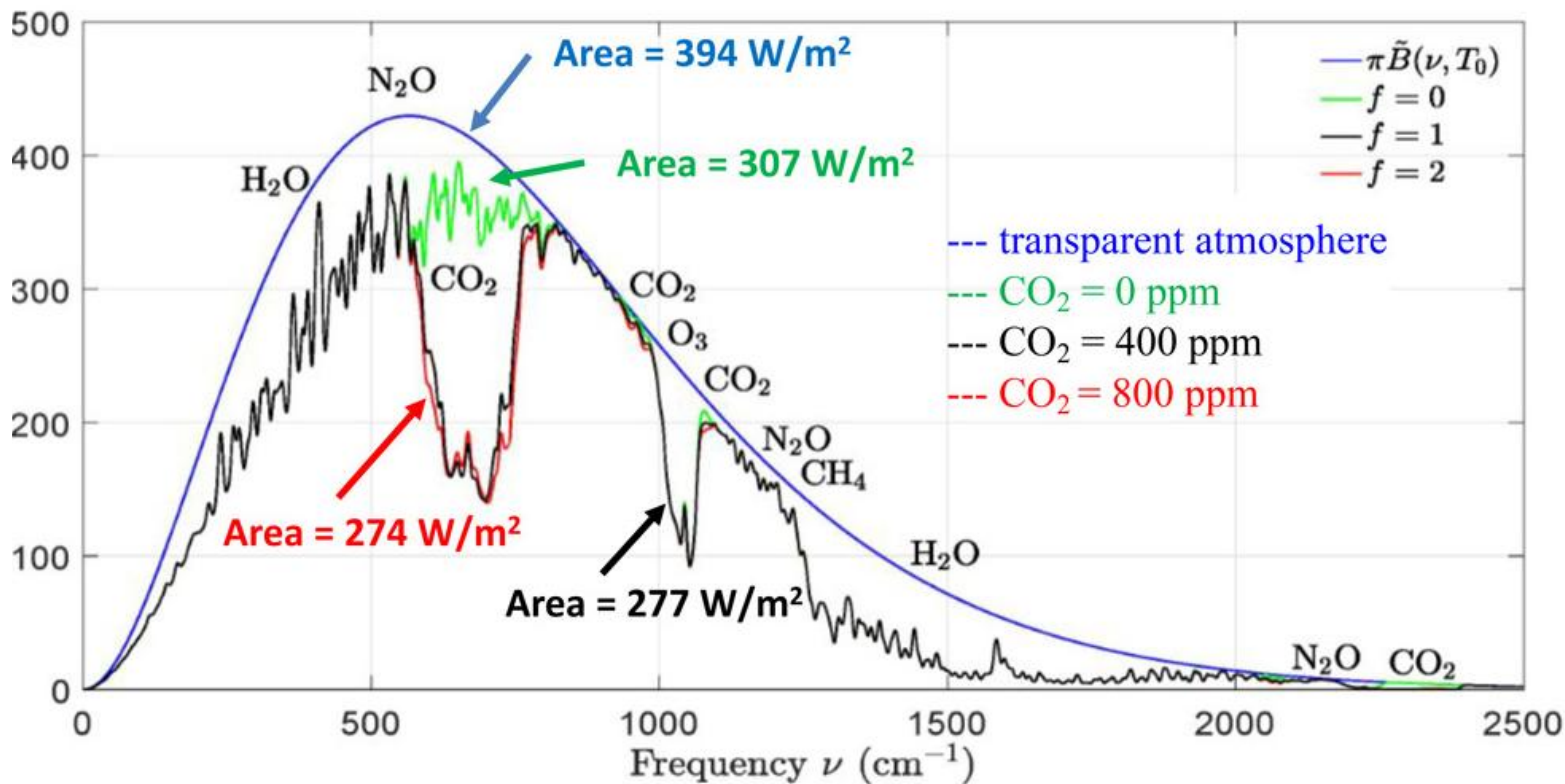
SZÁMÍTOTT ÜVEGHÁZHATÁS: CO₂, CH₄, N₂O

0 ppm

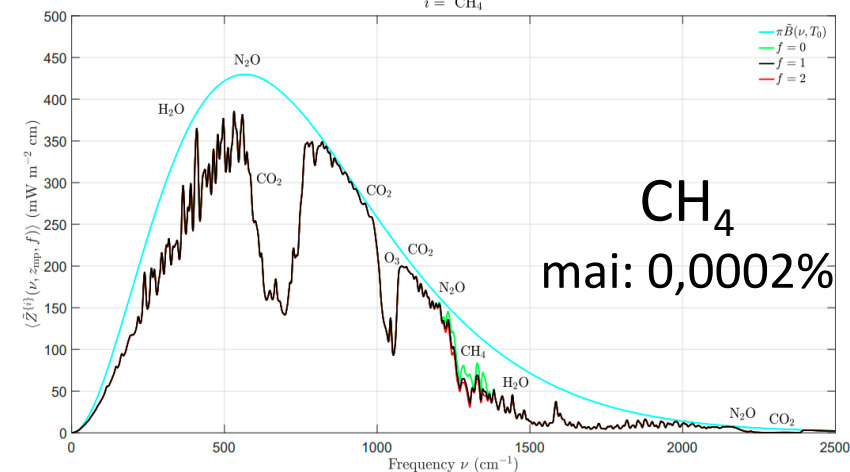
a mai szint

a mai szint kétszerese

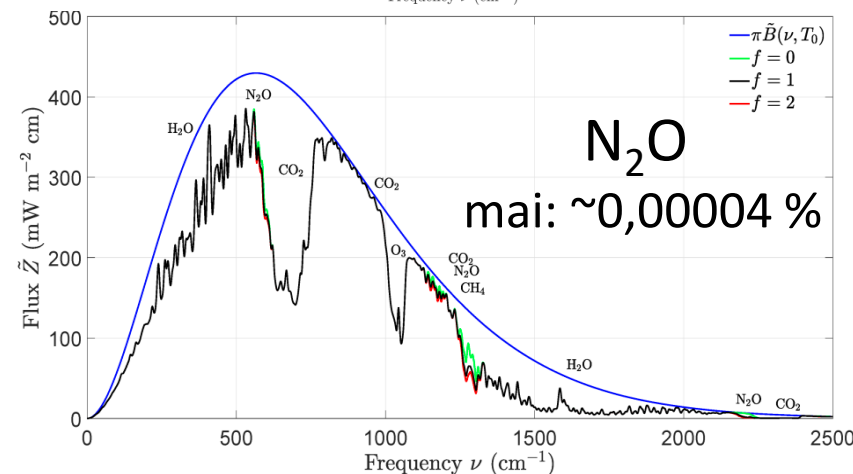
Kimenő sugárzási teljesítmény térfrekvenciánként (mWm⁻²cm)

CO₂
mai: ~0,04%

CH₄
mai: 0,0002%

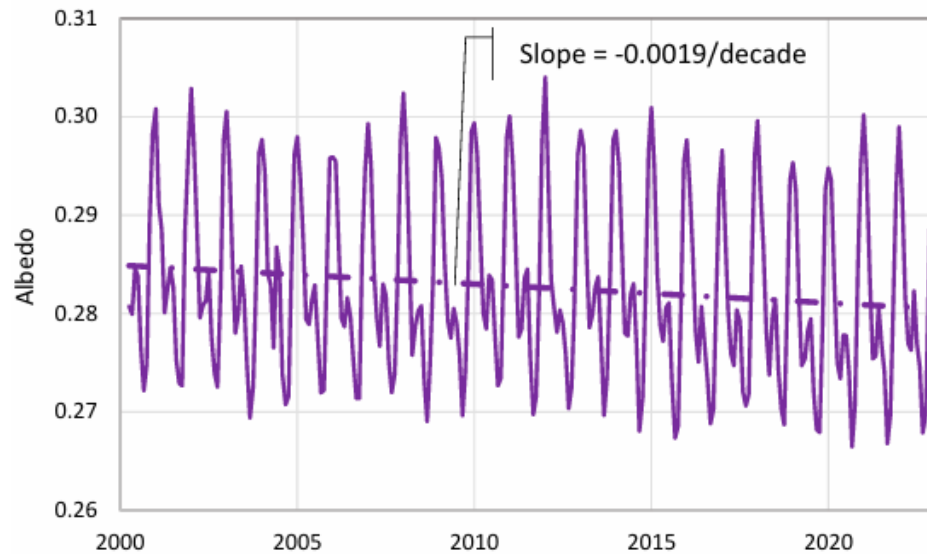
N₂O
mai: ~0,00004 %

de Lange, C.A., et al., 2022. Nitrous oxide and climate. arXiv,

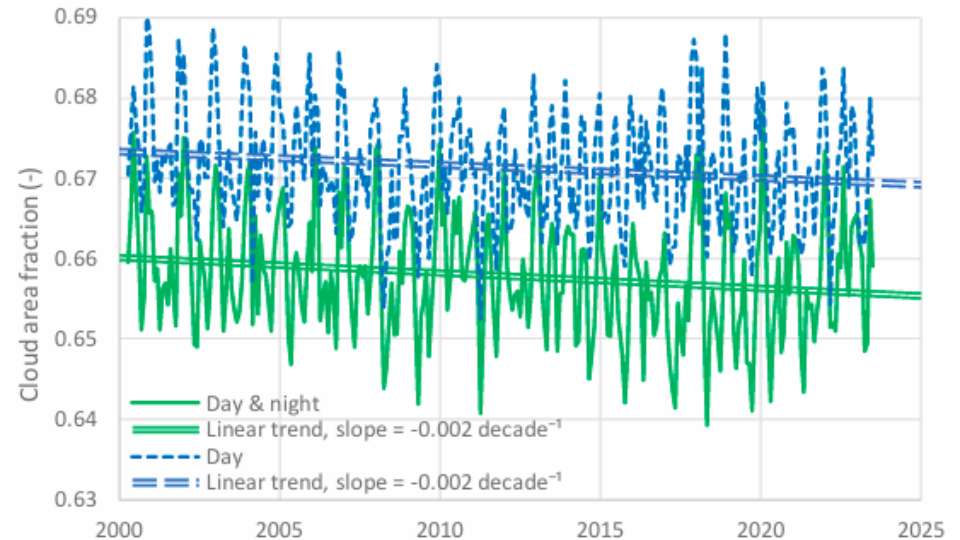
<https://arxiv.org/abs/2211.15780>

Koutsoyiannis (2024.11.12.) NASA CERES feldolgozásai

Albedó

Felhőzet

A NASA CERES mérések szerint a jelenkori melegedés oka a planetáris albedó csökkenése.
Az okot nem ismerjük. Felhőzet? Globális zöldülés?

II. A DOE-jelentés („CWG 2025”, 150 oldal)

A társszerzők között:

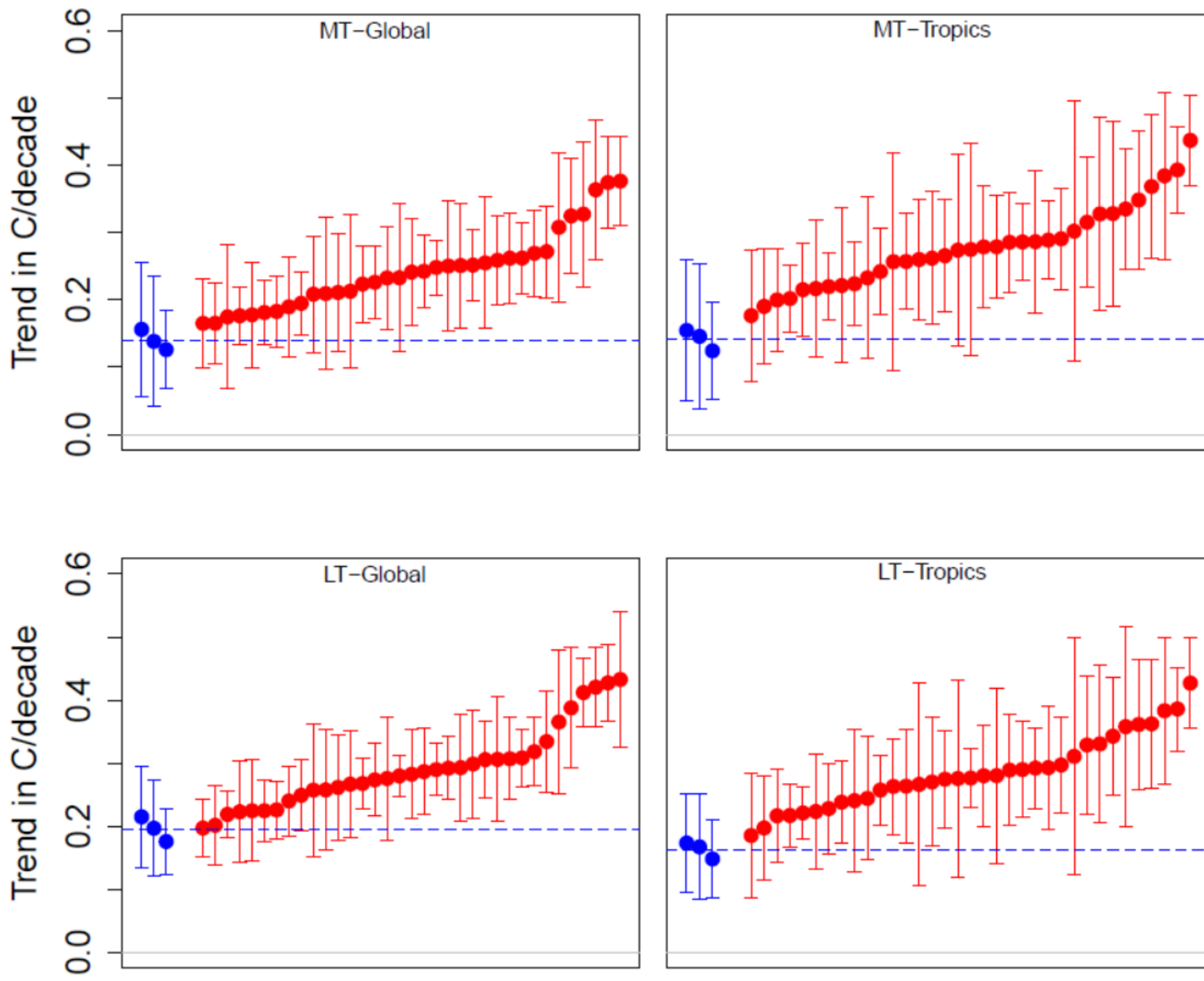
Steven Koonin (az Obama-kormányzat alatt a DOE tudományügyi államtitkár-helyettese, az Unsettled (Tisztázatlan) c. könyv szerzője

Kizárólag a részletes IPCC szakmai jelentések megállapításait elfogadva, azok és azokra épülő klímapolitikai összefoglalók közötti ellentmondások alapján kimutatják, hogy

- 1. az ún. klímakatasztrófával való fenyegetésnek nincs tudományos alapja,**
- 2. a 2009 óta írt USA-klímajelentések valótlanságokat tartalmaztak.**

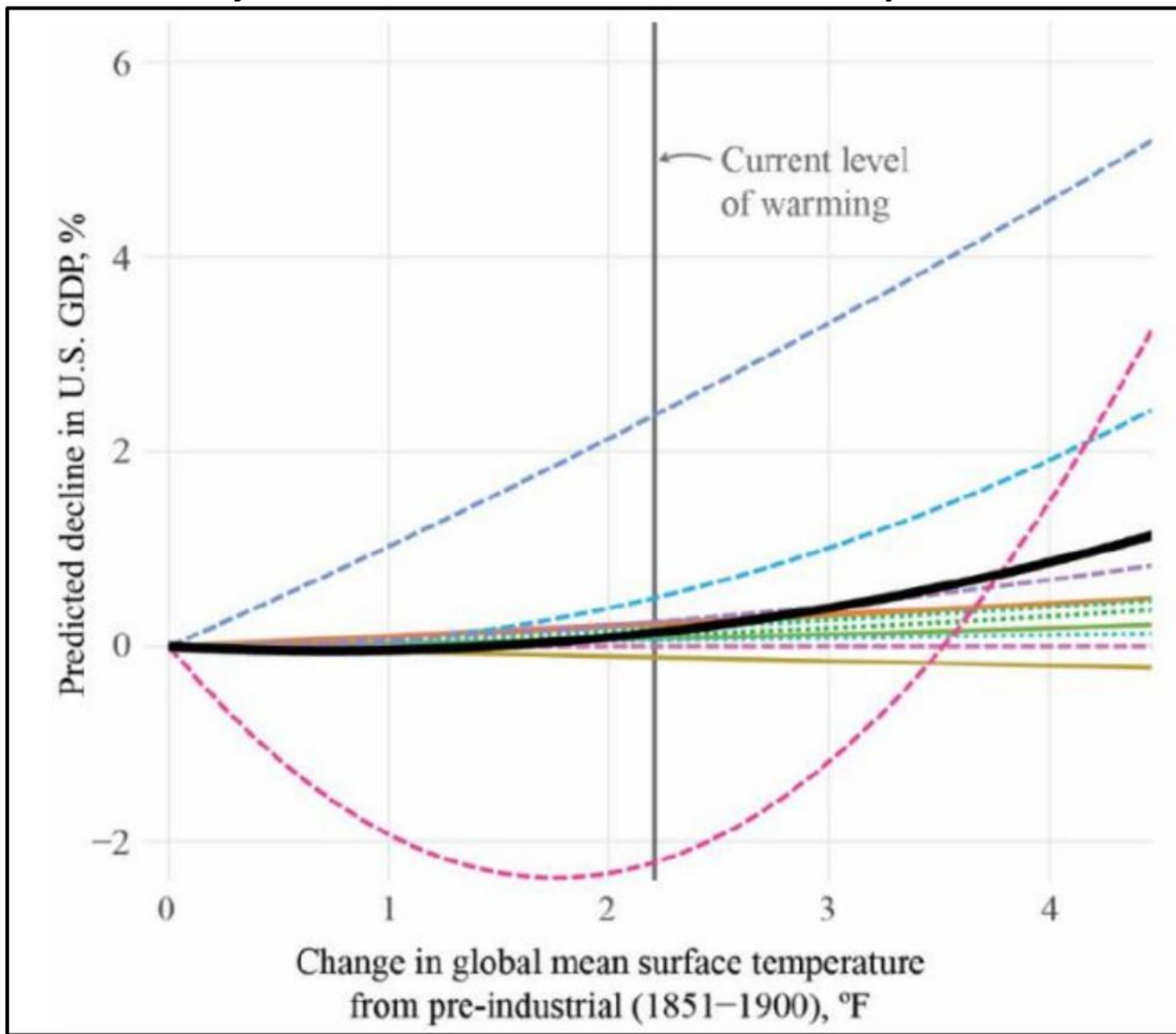
(A teljes jelentés elérhető magyarul is: <https://pbk.info.hu/energetika-es-klimapolitika/>
<https://www.klimatudomany.hu/publikaciok/>)

Példa: a DOE-jelentés 5.4. ábrája: **Megfigyelt** és **modellezett** felmelegedési trendek ($^{\circ}\text{C}/\text{évtized}$, 1979-2024)

5.4. ábra: A megfigyelt és a CMIP6 modellezett felmelegedési trendek ($^{\circ}\text{C}/\text{évtized}$, 1979-2024) a globális és trópusi alsó (LT) és középső troposzférában (MT), McKittrick és Christy (2020) módszertanát alkalmazva, 2014 és 2024 közötti adatokkal frissítve. Kék pontok: felmelegedési trendek 95% konfidenciaintervallummal, három adattermékre (rádiószondák, újraelemzés és műholdak). Kék szaggatott vonal: a felmelegedési trend átlaga 3 megfigyelt sorozat esetében. Piros pontok: modellezett felmelegedési trendek 95 százalékos konfidencia-intervallummal 35 modellben, a legalacsonyabb felmelegedési trendet mutató modelltől a legmagasabb felmelegedési trendet mutató modellig rendezve.

Példa: a DOE-jelentés 11.2 ábrája: A hőmérséklet-emelkedés hatása hány százalékkal csökkenti az USA GDP-jét?

Megjegyzések:

1. A negatív értékeket mutató scenárió azt jelenti, hogy a felmelegedés az USA gazdaságának előnyös (egészen 3 és fél Fahrenheit fokig).
2. A pozitív tartomány sem jelent létfenyegetést.

11.2. ábra: Az Egyesült Államok GDP-csökkenése a felmelegedés függvényében (CWG 2025)

Fejlemények a DOE-jelentéssel kapcsolatosan:

A hozzászólási határidőig (2025. szeptember 2-ig) 59 563 hozzászólás érkezett be. Nagy részük indulatos, de vannak közöttük igen hasznosak is.

A média (pl. Politico) egy 85 kutató által írt mainstream ellenjelentést reklámozott:
Dessler, A.E. and R.E. Kopp (Ed.), 2025: Climate Experts' Review of the DOE Climate Working Group Report, September 2, 2025 (450 oldal)

IIIa. 2025. őszi fejlemények:

- **2025. szeptember 23. Trump ENSZ-közgyűlési beszéde**
- 2025. október 24. Samuel Furfari könyve (Az igazság a COP-okról: 30 évnyi illúzió)
- 2025. október 28. Naomi Seibt (az ellen-Gréta) az USA-ban
- 2025. október 29. Bill Gates visszakoza klímaügyben
- 2025. november 10-21. COP 30: kudarc
- **2025. december 4. a Clintel (Climate Intelligence) új elnöke: Václav Klaus**
- **2025. december 8. „Beyond the Climate Change Consensus” (MTA, Budapest)**

IIIb. 2026. évi fejlemények:

- **2026. február 12. az USA EPA semmissé teszi az EPA két 2009-es ún. veszélyeztetettségi megállapításait (1. „a CO₂ káros anyag”; 2. „a gépjárműipar CO₂-kibocsátása csökkentendő”)**
- **2026. február 15: Rubio, az USA külügyminisztere a müncheni biztonsági konferencián:**
„Az EU mély gazdasági válságban van; és ha nem ismerjük fel, hogy a kitűzött klímacélok értelmetlenek és ideológiaiak, nem fogunk kijutni ebből a válságból.”
- **2026. február 20: Chris Wright energiaügyi miniszter szerint a Nemzetközi Energiaügynökség a valóságtól elrugaskodott „nettó nulla” politikákat erőltet. És arra figyelmeztette Európát, hogy hagyjon fel zöld programjával, különben gazdasági katasztrófával néz szembe.**
- **2026. február 26. Danube Institute: beszélgetés az energiáról (pl. Samuel Furfari, Kevin Dayaratna)**

A tények - véleményem szerint - a mai USA-t igazolják.

Daniel Freund (Budapest, 2026. március 15.)

0:07 What I would like to see is, you know,

0:09 that we protect Ukrainians from from war criminals in Russia.

0:14 And how can Peter Magyar protect Ukrainians?

0:18 Well, that we all, you know, we allow the financial support to go, that we allow to the military support to go and

0:27 I think we should get rid of fossil fuels and we should definitely stop buying fossil fuels from Russia.

(Forrás: Mandiner-interjú, közzé téve: 2026. március 16.

<https://www.youtube.com/watch?v=o0E1wy-1rdM>)

IV. Nemzetközi trendek és hazai teendők

Értékelésem szerint a nemzetközi trendek a következők:

- **Az USA kijózanodik.**
- **Az EU folytatja a rohanást a szakadék felé.**
- **Kína és India emberek százmillióit emeli ki a nyomorból ... és működteti a zöldátállás kirakatát.**
- **Közép-Ázsia építkezik.**
- **Afrikára a világ legnagyobb része kizárólag nyersanyaglelőhelyként tekint.**

Orbán Viktor a 2022-es CPAC-on óvott a „szélsőségesnek minősített” tudományos nézetektől, de 2026-ban egyre valószínűbb scenáriónak tűnik a klímapolitika visszaszorulása. Ugyanis a klímapolitika elvi alapjáról lényegében kiderült, hogy *„a királyon nincsen semmi”* (Ránki György: Pomádé király új ruhája, ld. Andersen: The Emperor is Naked). Valójában az EU-n kívül mindenki tisztában van ezzel. Csakis az európai értelmiség ragaszkodik makacsul egy megvalósíthatatlan, értelmetlen „dekarbonizációs” ideológiához. (Ami emberellenes is: tiltanák a kilégzést.)

Nem kétséges, hogy végül a valóság és az életerő győz.

Hazai helyzet: klímaügyben a konzervatív értelmiség is megosztott

Egy mai illusztráció: Magyar Nemzet, 2026. március 16.

Vélemény rovat, Fricz Tamás:

„...Donald Trump Amerikája ez év elején kilépett több mint hatvan nemzetközi szervezetből – hiszen új intézmények kellenek, mint Orbán mondta, a régiek semmire sem jók! –, amelyekből mintegy harminc az ENSZ egyik vagy másik szervezete, ilyen többek között a WHO, az Egészségügyi Világszervezet. Kiemelném azt is, hogy Trump már tavalyi hivatalba lépése után felmondta a 2015-ös párizsi klímaegyezményt, mert szakemberei és a tudományos tapasztalatok meggyőzték arról, hogy az emberi szén-dioxid-kibocsátásra visszavezetett globális felmelegedéssel kapcsolatos riogatás valójában egy kamu.

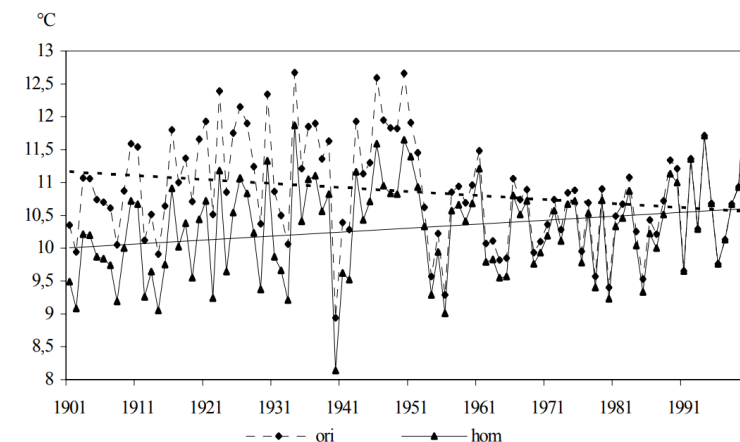
Egyszóval, a Donald Trump tevékenységét elismerő és őt követő Orbán Viktornak egyaránt igaza van: ezek azok az intézmények (sok más mellett), amelyekből ki kell lépni – nem holnap, hanem még ma! Támogatjuk Donald Trumpot – nagyon helyesen. Márpedig ezt ne csak szavakban tegyük, hanem tettekben is!”

Gazdaság rovat, Kovács Erik:

„...a lehűlést vizionáló forgatókönyvek jellemzően egy-egy hidegebb télre, regionális anomáliára vagy globális léptékű, de bizonytalan kimenetelű folyamatra épülnek. A Kárpát-medencében rendelkezésre álló hosszú idősoros mérések ezzel szemben egy következetes, több mint egy évszázada tartó melegedési tendenciát mutatnak, amely az 1980-as évektől egyértelműen felgyorsult.”

De: kb. 1980-ig inkább hőmérséklet-csökkenés volt (Szalai-Szentimrey, 2005)

2. ábra. Szeged eredeti (ori) és homogenizált (hom) évi középhőmérsékleti adatai (1901–2000), az illesztett lineáris trendvonalakkal

Hazai javaslatok:

Igazodni a fizikai valósághoz kell (ám a jelenlegi EU erre nem hajlandó: ez a problémák alapvető oka).

Az energiapolitika tagállami (!) hatáskör, ám az energiapolitikát megbéklyózó klímapolitika (a „környezet”) közös uniós hatáskörbe tartozik.

Az energiapolitika racionalizálása (=a klímapolitikai alárendeltség megszüntetése) a jelenlegi kormányoldaltól joggal remélhető (+1 konfliktust kell csak vállalni).

Energia-javaslatok: (a) a lignit mint energiaforrás elengedhetetlen; (b) a szuverenitás alapja: megfelelő hazai energiaforrások megléte. Ha a természeti kincseinket a valóság alapján - és nem ideológiai alapon - ítélnénk meg, akkor kiderülhetne: nem vagyunk szegények; (c): vízenergia és -tározók; (d) pirolízis

Klíma-javaslatok: fokozottan oda kell figyelni a globális- és EU klímapolitika elvi alapjairól szóló tudományos vitákban elhangzó érvekre.

Általában: a műszaki-természettudományi szemléletnek vissza kell adni a becsületét.

A kezdeti feltételeket klíma-energia ügyben 2025. április 12-én át kell írni!